

„Етнологско и антрополошко лято 2018“ – катедра Етнология започва годината със студентска конференция

Автор: Богомила Андреева – Етнология, трети курс

Следвайки дългогодишната традиция на Катедра Етнология към Философско-историческия факултет, на 11.01.2019 г. (петък) в зала „Компас“ се проведе студентска конференция „Етнологско и антрополошко лято 2018“. На нея резултати от научно-изследователската си дейност представихме ние, студентите от трети курс Етнология и Социална антропология. Изследванията направихме през юли 2018 в с. Свежен, общ. Брезово. В събитието бе предвидено представяне на летните практики и на нашите колеги – студентите от специалност Етнология от четвърти курс. Тяхната работа бе свързана с конструирането на градски пространства чрез разкази и образи, като работата им бе част от проекта „Кварталите на Пловдив ЗАЕДНО“, съфинансиран от Общинска фондация „Пловдив 2019“. Поради разнообразната насоченост на темите, конференцията бе разделена на пет тематични сесии, три от които бяха свързани с работата от с. Свежен, а в останалите две място намери градската етнология. Всяка сесия имаше свой водещ – модератор. След края на сесиите имаше време за дискусия и въпроси по темите, които всеки бе представил. Събитието беше съпътствано от приятни емоции и паралелно с достойното представяне на нашата теренна работа, не липсваше и забавление.

На конференцията присъстваха официални гости: г-жа Теодора Чучулигова, зам.-кмет на Община Брезово, г-н Христо Енков, кмет на с. Свежен и съпругата му г-жа Дорте Енков, секретар на читалището в селото. Други присъстващи бяха колеги и преподаватели от катедра Етнология, както и представители на Асоциацията за култура, етнология и антропология „Медиатор“.

Събитието откри доц. д-р Меглена Златкова, ръководител на катедра „Етнология“, която приветства всички гости и в няколко изречения сподели впечатленията си от проведената научна студентска работа. Веднага след това пред публиката застана и модераторът на първата сесия – Ангел Стойчев от специалност Етнология, 4. курс. Сесията под наслов „Свежен: социални и културни динамики“ започна с визуална изненада на третокурсниците от Етнология и Социална антропология, озаглавена „Средногорски срещи с познати и непознати“, която в 7-минутно видео показва забавната част от лятната практика в с. Свежен и веселите моменти там. Следваше и първата за конференцията презентация, която представи методологията, по която основно работихме на лятната практика. „Системата Иванов“, представена от своя създател – колегата етнолог Борислав Иванов – бе посрещната радушно от колеги и гости, които се докоснаха пряко до процеса на нашата работа и до един наш собствен метод на теренното изследване. Следваха представянията на другите колеги етнологи: Боряна Балтова с темата за „Домашните занаяти в село Свежен“ и Инеса Геворгян с темата за „Развитието на туризма в село Свежен“. С тези две теми се очерта и културният потенциал на селото за развитие на различни типове туризъм. Презентациите показаха, че има какво да се види и чуе в това малко и китно средногорско селце, а следващите представяния също затвърдиха това.

Втората сесия „Свежен: социални връзки и публични пространства“ с модератор Борислав Иванов продължи с нови три интересни презентации, свързани с хората и

институциите в селото. В нея участие взеха колегите социални антрополози Екатерина Мерланова и Християна Кънева съответно с темите „Селският пазар в село Свежен като пространство за социални взаимодействия“ и „Училището и пощата – пътека на сантимент“, както и аз - Богомила Андреева от специалност Етнология – с темата „Да се завърнеш в село Свежен“. Сесията бе емоционална най-вече за представителите на село Свежен – кмета и неговата съпруга – които с удоволствие слушаха за миналото и настоящето на хората и институциите. Темите засягаха онази част от общността, която днес с удоволствие се връща в селото и му придава един нов и динамичен живот.

Последната сесия, посветена на Свежен, бе „Свежен: памет и наследство“ с модератор Мария Колева. Тук се обърна внимание на видни личности от селото и на паметта за обредите там. Участници и техните теми тук бяха: Георги Иванов с „Митологизираният образ на Груд Георгиев в колективната памет на свеженци“, Снежана Ганева с „Филип Балтов – духовният водач на село Свежен“ и Борислав Иванов с „Трансформиращата се обредност“. За публиката бе интересно да чуе истории, важни за свеженци, както и да види снимки, които самите местни са показали на студентите. Дискусията доказа това с многото и различни въпроси по темите.

На всички участници в изследването на с. Свежен бяха връчени грамоти лично от кмета на селото г-н Христо Енков. В кратко слово г-н Енков заяви, че е изненадан приятно и е изключително доволен от свършената работа. На интервю след края на сесията, пред мен кметът добави още: „*Действително сте направили нещо, което не съм го очаквал – да влезете дълбоко под кожата, да разберете едно такова трудно за разбиране село. Много, наистина много сте добри. Аз имам уговорка с университета, че ще продължаваме да работим. Това беше началото, аз Ви казах още миналата година.*“. С думи на нашите научни ръководители, които бяха до нас на самата лятна практика и ни помогнаха за нейното превръщане в истински изследователски проект, бе закрыта и частта от конференцията, която се отнасяше до с. Свежен. Гл. ас. д-р Борислава Петкова и гл. ас. д-р Елица Стоилова обобщиха нашата работа и като преки наблюдатели обясниха как сме свършили работата си, къде сме се затруднили, как сме се справили с всичко. Те бяха до нас от началото до края на задачата ни и това беше причината да покажат своето вълнение в момента, в който трябваше да бъдат обобщени резултатите от работата ни. Така с емоция завърши представянето на трети курс.

След обедната почивка събитието премина към своята втора част, свързана с проведените градски изследвания на колегите четвъртокурсници от специалност Етнология. Техните ръководители – гл. ас. д-р Мария Кисикова и гл. ас. д-р Стоян Антонов – ни въведоха в процеса на работа и накратко аотираха в какво се е състоял. Представянето бе разделено в две сесии – „Градски пространства и трансформации 1 и 2“. Модератори бяха Християна Кънева и Георги Иванов.

Първата сесия откри Ангел Стойчев със своя проект „*Graffiare Smyrna*“, който бе представен по метода автоетнография. След него се изяви Радосвета Раколиева с драматичната история „*В двата края на севера*“, разказала ни за разбиването на стереотипите и предразсъдъците в две противоположни общности чрез любовта на момче от турски произход и момиче от ромски. В сесията се представи още Никола Стефанов с наблюдението му „*Един ден в парка*“, където той разгледа и описа процеси и явления от парка „Рибница“ и ни показа интересни кадри. Сесията завърши с

презентацията на Мария Кирова, която за изследователски терен също бе избрала парка „Рибница“ и така допълни представянето на своя колега. Градското пространство се оказва интересно за дискутиране и много от гостите се включиха със своите въпроси към колегите изследователи.

Последната сесия на конференцията завърши с представянията на Яница Еленска, Кадри Мехмедов и специалното участие на Мария Колева, магистър етнолог от Университета „Лион 2 – Люмиер“ във Франция. Яница ни представи своите идеи за „Реални и въобразени пространства“ с предложения как две неизползвани места в квартал „Христо Смирненски“ могат да бъдат обогатени. Кадри ни разказа за „Трансформиращо се пространство“ – основен акцент в етнологията и антропологията. Конференцията завърши една от възпитаничките на катедра Етнология, заминала да учи в престижния университет в Лион – магистър етнологът Мария Колева. Тя ни представи темата „Границите на играта. Дихотомията реалност-нереалност. Проблеми в разбирането на „Магическия кръг“, в която чухме подробно за ЛАРП игрите и участниците в тях, както и за теоретичната рамка на игровия процес. Следваше и последната за конференцията дискусия, след която дойде ред доц. Златкова, д-р Кисикова и д-р Антонов да връчат заслужено грамоти на етнологите от четвърти курс. За тях имаше по още една специална грамота – от Общинска фондация „Пловдив 2019“ за участието и приноса им в проекта „Кварталите на Пловдив ЗАЕДНО“.

С обобщаващи думи и благодарности към всички участници в конференцията завърши повече от 6-часовото събитие, което бе вълнуващо преживяване за нас, младите изследователи и нашите преподаватели. Подобен вид академични изяви са полезен опит за студенти, на които предстои още научно-изследователска дейност и участие в други научно-изследователски проекти.

Приложение: Интервю с г-н и г-жа Енкови – етнологко и антрополошко лято 2018

Б.А. Здравейте! Понеже ще пишем публикация за университетския вестник, искам само да Ви задам един-два въпроса. Много се радваме, че сте тука и много Ви благодарим. Какво искате да кажете цялостно за конференцията?

Д.Е. Първо искам да благодаря за поканата, защото и за нас, като организатори в селото, е много интересно и много хубаво да имаме връзка с Вас и след като сте заминали за Пловдив...

Б.А. Да се срещнем.

Д.Е. Да, защото вашата работа започва след като излезете от селото. И също е много интересно да чуваме резултатите и да видиме селото от други гледни точки.

Б.А. Доволни ли сте от нашите изследвания?

Х.Е. Да, естествено. Аз нали казах, че съм шашнат. Действително сте направили нещо, което не съм го очаквал – да влезете дълбоко под кожата, да разберете едно такова трудно за разбиране село. Много, наистина много сте добри. И се радвам.

Б.А. Очаквате ли да работим отново заедно?

Х.Е. Да, естествено. Аз имам уговорка с университета, че ще продължаваме да работим. Това беше началото, аз Ви казах още миналата година. Ние разговаряхме с Вашите преподаватели и знам, че има и знам, че можете да го направите

Б.А. Мислите ли, че има още какво да открият следващите колеги след нас?

Х.Е. Да. Ние разговаряхме с Вашите преподаватели и знам, че има и знам, че можете да го направите

Б.А. Благодаря Ви!